

TUINIEREN

MAANDBLAD (verschijnt niet in augustus)

Maand: **januari 2023**
Postkantoor GERAARDSBERGEN I
P 508040

KON. MIJ WERK DER VOLKSTUINEN vzw GERAARDSBERGEN

Voorzitter: André Depelseneer
Zikastraat, 85 9500 Geraardsbergen

Tel.: 054411906
Rekeningnummer: **BE86 9733 7216 1550**

KBO: 0411.014.239

RPR: afdeling Oudenaarde

volkstuinten.gbergen@gmail.com

www.volkstuinengeraardsbergen.be

V. U.: Eddy Praet
Watermolenstraat 115
9500 GERAARDSBERGEN
Tel: 054415950

Wensen voor iedereen

*We hebben een wens voor iedereen
Een gelukkig nieuw jaar met lieve mensen om je heen
Mensen die van je houden om wie je bent
Mensen in wie je een stukje van jezelf herkent
Laat merken dat je om hen geeft
Dat je samen met hen iets moois beleeft
Dan is je leven pas een feest.*

Volgende activiteiten

- **Vrijdag 27 januari 2023 om 19u30** in het Arjaantheater, Zonnebloemstraat 7 te 9500 Geraardsbergen **voordracht** over '**Gezond eten, gezond ouder worden**' door **bio-ingenieur en doctor ERIC DE MAERTELEIRE**.

Iedereen wil graag gezond oud worden. Maar hoe doe je dat? In deze voordracht 'Gezond eten, gezond ouder worden', genoemd naar zijn gelijknamig boek, vertelt Dr. Eric De Maerteleire over de invloed van voeding en andere factoren op het verouderingsproces en wat je kunt doen om gezond(er) oud(er) te worden. Je krijgt antwoorden op vragen als:

- Wat is de invloed van levensstijl en erfelijkheid op onze levensverwachting?
- Kunnen we aandoeningen als kanker, hart- en vaatziekten, diabetes, alzheimer, parkinson, osteoporose en auto-immuun ziekten gunstig beïnvloeden via voeding?
- Wat zijn de grootste problemen met ons westers voedingspatroon?
- Wat is de ideale verhouding eiwitten-koolhydraten-vetten in ons menu en waarom zijn vitamines, mineralen en sporenelementen zo belangrijk?

De voordrachtgever doet ons even stilstaan bij onze levensstijl en spoort ons, met haalbare en praktische aanbevelingen, aan om beter en gezonder te gaan leven.

Kaarten voor deze niet te missen avond zijn verkrijgbaar bij de bestuursleden of door reservatie via mail naar volkstuinten.gbergen@gmail.com of storting op ons rekeningnummer: **BE86 9733 7216 1550** (voorverkoop: **5 €**, aan de kassa **8 €**).

- **Vrijdag 3 februari 2023 om 19u30** in zaal Sint-Bavo, Hoge Buizemont 165 te Geraardsbergen **voordracht** over '**De teelt van warme pepers**' door **Johan Moens**.

Voor onze 2de voordracht van 2023 blijven we in de sfeer van de gezondheid en het opbouwen van ons immuunsysteem. Bio-moestuinier Johan Moens, die ons in 2022 de geheimen onthulde van gember en kurkuma, neemt ons deze keer mee naar de wondere wereld van pepers! We krijgen een antwoord op vragen als:

- Weet jij waar deze groente vandaan komt en hoeveel soorten er bestaan?
- Waarom bepaalde pepers zo heet zijn en zo interessant voor onze algemene gezondheid?
- Wanneer pepers zaaien en verspenen en hoe verder opkweken en bemesten?
- Waar planten: in potten of beter in volle grond? Buiten of in de serre?
- Hoe bevruchten, oogsten, bewaren, overwinteren en ziekten de baas blijven?
- Gebruik in de keuken met tips voor gerechtjes.

Na deze uiteenzetting heeft die 'gepeperde wereld' zo goed als geen geheimen meer voor je! Iedereen is welkom, ingang gratis.

Sint-Jozefsinstituut " 't Karmelieten "

Karmelietenstraat 57
9500 Geraardsbergen

tel: 054/41 07 10 – 054/412 412

BuBaO De Mozaïek

Boelarestraat 3
9500 Geraardsbergen
tel: 054/41 83 50

Verder op de agenda in 2023

- **Zaterdag 4 maart 2023:** 'Snoei van pifruit in de praktijk' door Frans Van Den Bosch
- **Vrijdag 10 maart 2023:** 'Gevolgen van de opwarming van de aarde' door (radio2)-weerman Geert Naessens
- **Zondag 26 maart 2023:** Deelname aan 'Geraardsbergen Bijvriendelijk'
- **Vrijdag 21 april 2023:** Algemene ledenvergadering
- **Zondag 7 mei 2023:** 'Wandeldag' met natuurgids Willem Boonen en barbecue.
- **Zondag 14 mei 2023:** Plantenruildag
- **Vrijdag 2 juni 2023:** 'Apotheek, thuis en op reis' door Eveline Timmerman.
- **Zondag 27 augustus 2023:** deelname aan de 'Processie van Plaisance' te Geraardsbergen
- **Vrijdag 8 september:** 'Wintervitamiënen' door Jozef Van Hoecke
- **Zondag 15 oktober 2023:** Spaghetti en uitslag van hofkeuring.
- **Vrijdag 17 november 2023:** 'De aspergeteelt' door Herman De Waele
- **Vrijdag 15 december 2023:** 'Alles over de hoppe, niet alleen bier en kaas' door prof. De Keukelaere (feestelijke afsluiter van het jaar).

In memoriam Arsène Van De Pontseele

Op 26 december 2022 overleed in het WZC De Populier te Geraardsbergen Arsène Van De Pontseele, weduwnaar van mevrouw Marguerite De Clercq en erevoorzitter van onze vereniging. Arsène was bijna 50 jaar actief in het bestuur van "Volkstuinen Geraardsbergen". Volkstuinlid sinds 1965 werd hij bestuurslid in 1969 en klom hij al snel door tot ondervoorzitter (1972). In 1978 volgde hij Gaston Arens op als voorzitter, een functie die hij waarnam gedurende 25 jaar. In 2002 werd hij hiervoor op passende wijze gehuldigd en werd hij tot erevoorzitter benoemd.

Ook brengen we graag in herinnering dat onze erevoorzitter actief was in het 'Gewestelijk Verbond Aalst' sinds 1985 als ondervoorzitter en vanaf 1996 als voorzitter. Hij was tevens gedurende 27 jaar (1983-2010) lid van de 'Raad van Bestuur' van het 'Provinciaal Verbond'. Het bestuur dankt hem hierbij voor zijn jarenlange toewijding en inzet voor de vereniging.

In naam van alle leden van onze vereniging betuigen wij onze oprechte deelneming aan de familie van Arsène.

Persoonlijk link: Om de band tussen het bestuur en de leden nauwer aan te halen startte toenmalig secretaris Bruno Lison, als redacteur en verantwoordelijke uitgever, in 1984 met het ledenblad "Tuinieren". Vanaf oktober 1985 nam Arsène die taak op zich, hierbij geholpen door bestuurslid Herman Tummeleer en later Luc Denys met hun bijdragen van artikelen over actuele onderwerpen en bijzondere teelten. Na 27 jaar dienst zocht de erevoorzitter naar een opvolger om de "spreekwoordelijke pen" door te geven. Hij vond een opvolger in schrijver dezes, die vanaf april 2012 de redactie van het maandblad op zich nam. Die staat van dienst evenaren, laat staan overtreffen, zou wishful thinking zijn. Maar het ziet er, behoudens een onverwachte wending, wel naar uit dat jullie nog een tijdje met mij opgescheept zullen zitten. ☺

Landelijke Gilde Ophasselt organiseert proefworkshop

Jullie hebben het wellicht al begrepen uit vorige aankondigingen dat we inzake programmering en uitwisseling van activiteiten proberen samen te werken met Landelijke Gilden. Dit jaar zal dit misschien nog niet zo optimaal verlopen, maar het kan alleen maar beter worden.

Op 3 februari zit onze eerder opgemaakte jaarprogrammatie eventjes in concurrentie: zoals hoger vermeld hebben wij die avond een vorming over 'De teelt van warme pepers' in zaal St Bavo, terwijl de Landelijke Gilde die avond om 20u in het Groen Kruiske een workshop organiseert over trappist gerelateerde producten. Naast het proeven (drank en spijs) leer je de traditie, de waarde en normen van de monniken kennen en verneem je meer over het verhaal achter het product. Het wordt een 'proefworkshop' voor levensgenieters. Mogelijk moeilijke keuze voor onze leden?

HEDENDAAGSE NATUURLIJKE TUINEN

WATERMOLENSTRAAT 17,
9572 SINT-MARTENS-LIERDE (LIERDE)
054/42.35.27 0499/42.26.51

INFO@ANN-MUYLDERMANS.BE
WWW.TUINARCHITECT-ANN-MUYLDERMANS.BE

Bedankt!

Hartelijk dank aan alle leden die hun lidmaatschap hernieuwd hebben en welkom aan onze nieuwe leden! Wij hopen u ook dit jaar talrijk te mogen ontmoeten op één van onze activiteiten, die we via dit maandblad en op onze website aankondigen onder de rubriek 'Evenementen'. Neem even de tijd om rond te neuzen op onze website www.volkstuinengeraardsbergen.be. U ontdekt er vast nog meer.

Laatste oproep

Voor hen, die hun lidmaatschap nog niet hernieuwd hebben, herhalen we hierna een laatste maal de voorwaarden. Indien uw lidmaatschap eind januari niet betaald is wordt u verwijderd uit de ledenlijst. U wordt lid van onze vereniging door contante betaling of storting van het vereiste bedrag op het rekeningnummer **BE86 9733 7216 1550**.

- Het lidgeld voor particulieren met een tuin aan huis bedraagt € 11 of 30 € indien u bijkomend een abonnement neemt op het 'Tuinhier' magazine, een uitgave van de Vlaamse koepel van Tuinhier. U ontvangt dan naast onze lidkaart ook een lidkaart van 'Tuinhier' met tal van voordelen (zie website van Tuinhier).
- Voor lidmaatschap op de groepstuinen (met inbegrip abonnement op 'Tuinhier' magazine) is dit:
  - Voor een tuintje in de Sint-Martensstraat € 36
  - Voor een tuintje op Sportkring € 34
  - Voor ieder bijkomend perceel betaalt u € 17 (Sint-Martensstraat) of € 15 (Sportkring)
  - Wie een tuintje heeft met tuinhuis van de vereniging, betaalt jaarlijks € 25 huurgeld

Wij herinneren er u ook aan dat u, op vertoon van uw lidkaart van Volkstuinen Geraardsbergen, korting krijgt in volgende handelszaken: Brico (Astridlaan 68, 10%), Dauwe Guy (Zikastraat 94, 10%), Flora (Edingseweg 365, 10%), Tuin & Machines (Astridlaan 170, 10%).

Goede voornemens voor het nieuwe seizoen...

De jaarwisseling is vaak een moment van reflectie en goede voornemens. Bij wijze van eerbetoon aan onze overleden erevoorzitter, laat ik me inspireren door één specifiek voornemen uit de 'nieuwjaarsbrief van 2007!' van Arsène. Ja, in ons maandblad stonden/staan? er (soms) wijze dingen en om die reden mag je dat niet (te snel) weggooien ...

Concreet wil ik mij als tuinder engageren voor het volgende:

"Ik zorg voor vruchtafwisseling in mijn tuin, daarom maak ik een teeltplan op!"

Nu je buiten nog niet zoveel kan doen, lijkt het mij een ideaal moment om hier werk van te maken.

Maar hoe begin je nu aan een tuinplan en bij uitbreiding een teeltplan?

Hierna enkele raadgevingen die u op weg kunnen helpen, goed wetende dat elke tuin een beetje anders is en ook mee evolueert in de tijd om welke omstandigheden dan ook.

• De keuze van het tuinpad

Het is handig om in je moestuin een verhard (hoofd)pad te maken dat breed genoeg is, zodat je tuin ook toegankelijk is voor allerlei gereedschap (kruiwagen, frees, ...).

Waar je dat pad aanbrengt hangt af van uw persoonlijke voorkeur:

- centraal in de tuin zodat je percelen hebt aan beide zijden, of
- aan de zijkant indien de breedte van de tuin onvoldoende is om op te delen.

• Een goede plek voor een composthoop

Een composthoop mag echt niet ontbreken in je moestuin. Je kunt er gemakkelijk je groen- en snoeiafval op kwijt en het levert je organisch materiaal op waarmee je de bodemstructuur verbetert. Let er op dat de composthoop of compostbak op een schaduwrijke plek ligt, bv. onder een boom of tegen een heg. Indien dit nieuw is voor u, ga dan op zoek naar lectuur over compost (boeken, internet, ...). Maar vooral, eens je de basiskennis bezit, begin er aan en leer uit uw fouten.

• Vaste bedden plannen

Indien je tuin groot genoeg is en je overweegt om naast de groentebedden ook een aantal vaste bedden te maken voor o.a. aardbeien, rabarber, klein fruit (bessen, bramen, frambozen), bloemen en natuurlijk ook kruiden, leg je die best eerst vast. Later kan natuurlijk ook, zoals reeds gezegd een tuin evolueert nu eenmaal in de tijd.

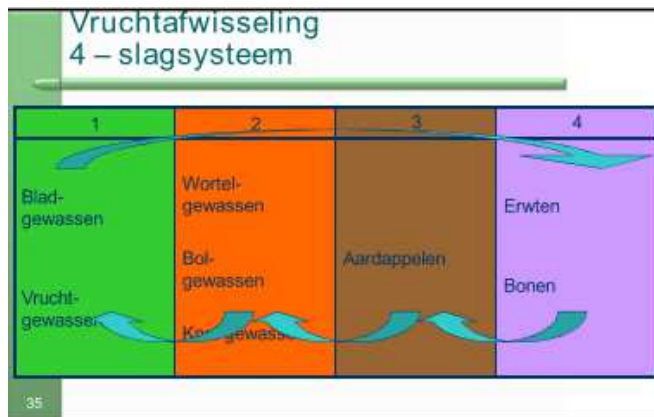
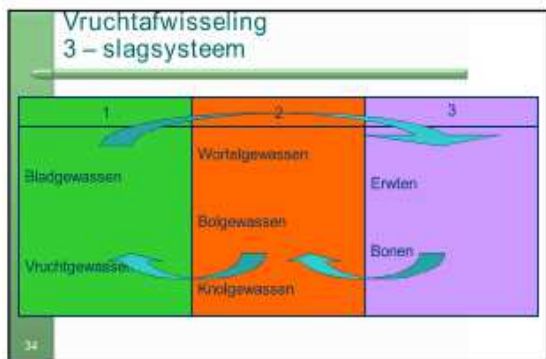
• **De groenten kiezen en indelen in zaaibedden**

Eenmaal dit vastgelegd, komt het moment om na te denken over de groenten die je wilt gaan telen. Voorzie de nodige ruimte voor ieder type gewas (zie hieronder) en deel dan op in zaaibedden. De zaaibedden maak je best loodrecht op het looppad, zo kan je gemakkelijk bij alle groenten en trap je de grond niet teveel in elkaar.

En nu het tuinplan!. Het opmaken van een tuinplan is belangrijk om 2 redenen:

- Om de groenten te groeperen naar voedselbehoefte, met de daaraan aangepaste bemesting
- Om ziekten te voorkomen door vruchtafwisseling

U vindt hierna een paar voorbeelden van hoe je uw tuin kan indelen om hieraan te voldoen.

Groep 1:

Bladgewassen (sla, snijbiet, blad- en knolselders, prei, ...), vruchtgewassen (pompoen, courgette, ...) en kolen zijn veeleisende gewassen. Het zijn grote compostliefhebbers: 500 à 800 kg/are (20 à 30 kruiwagens), of als alternatief 20 à 25 kg/are organische bemesting.

Groep 2:

Wortel-, bol- en knolgewassen: wortelen, pastinaak, ajuinen, koolrabi, rode biet, witloof, knolpeterselie, ... groeien op oude kracht, dus geen compost toedienen. Een organische bemesting van 10 kg/are volstaat.

Groep 3

Vlinderbloemigen (erwten en bonen) groeien op de oudste kracht: geen compost, ze brengen zelf stikstof in de bodem. Dus in rijke bodems niets, op arme gronden tot 5 kg/are organische bemesting.

1a	2a	3a	4a	1b	2b	3b	4b
Kolen, kruisbloemigen	Wortelen, pastinaak, wortelpeterselie, peterselie	Vroege aardappelen	Aardbeien, sla, kruiden, witloof	Selders, pompoen op compost, warmoes	Ajuin, sjalot, stengelajuin, zomerprei, rode biet	Late aardappelen	Erwten en bonen

Groep 4

Aardappelen verlangen eveneens compost: 350 kg/are of een organische bemesting van 10 à 15 kg/are. In een kleine tuin valt het aardappelperceel wellicht weg of wordt er hoogstens wat vroege patatjes geteeld worden (als voorteelt voor prei, aardbeien, ...). Je kunt ze dan onderbrengen op het perceel van de wortel, bol- en knolgewassen.

Hiernaast: een voorbeeld van het groeperen van groenten en bijhorende vruchtafwisseling in een 8-slagsysteem in het geval van een lange smalle tuin: vruchtopvolging volgens de pijlen -> na 1a komt 2a, enz.

In een grotere tuin is het beter om voor de kolen (en andere kruisbloemigen) een apart perceel te voorzien, zo komen ze minder snel op hetzelfde perceel terug. Merk op dat er ook voor de aardappelen 2 percelen worden voorzien.

Grote kleine zanger

Als afsluiter een ode aan de winterkoning. De winterkoning valt niet echt op, behalve ... als hij gaat zingen. Zijn lied klinkt onwaarschijnlijk luid voor zo een klein vogeltje. Al zingend klimt hij steeds verder naar boven totdat hij uiteindelijk op het uiterste topje van de struik zit. Zo kan hij zijn gezang zo ver mogelijk laten weerklinken. Tijdens het zingen houdt hij zijn staartje parmantig rechtop en draait hij zijn kopje alle kanten op. Het liedje klinkt heel fel en snel, bijna als een uitbarsting van trillende en fluitende, heldere tonen. Tussen al het andere vogelzang in de lente te herkennen door op het 'terrerrrrr'-stukje te letten. Elke winterkoning maakt namelijk telkens in zijn liedje een typisch ratelgeluidje dat klinkt als een wekkertje, dat afgaat: 'terrerrrrrr!'. Dus hoor je een vogeltje zingen dat een wekkertje 'bij zich heeft', dan is dat een winteRRRkoning. (Bron: *Natuurpunt*)